

**Stanovisko
hlavného kontrolóra obce Nimnica k návrhu rozpočtu na rok 2023
a obdobie 2024 – 2025**

Stanovisko k návrhu rozpočtu obce predkladá hlavný kontrolór Obecnému zastupiteľstvu v súlade s § 18. f ods. 1. písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení pred jeho prerokovaním a schválením v obecnom zastupiteľstve.

A: VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

1 Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Stanovisko je spracované v nadväznosti na ďalšie súvisiace právne predpisy v platnom znení a to najmä:

- zákon č. 523/2004 Z. z o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov
- zákon č. 583/2004 Z. z o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy,
- zákon č. 564/2004 Z. z o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 597/2003 Z. z o financovaní škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 357/2015 Z. z o finančnej kontrole a vnútornom audite v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 431/2002 Z. z o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami obce

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami obce (ďalej len „VZN“):

- VZN, ktorým sa určuje spôsob a metodika poskytovania dotácií z rozpočtu obce
- VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
- VZN, ktorým sa určuje výška a spôsob úhrady príspevkov na čiastočnú úhradu nákladov v základných, a materských školách
- Zásady hospodárenia s majetkom obce

1.3. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

- - návrh rozpočtu bol zverejnený v obci na úradnej tabuli obecného úradu a na webovej stránke obce v zákonom stanovenej lehote 15 dní pred jeho schválením v zmysle § 9 ods. 2 zák. č. 369/1991 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších doplnkov a zmien.

2 Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu obce na rok 2023 je spracovaný v súlade s ustanoveniami § 4 zákona č. 583/2004 Z. z o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov a v zmysle opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004 – 42 z 8. decembra 2004 a jeho doplnkov, ktorým sa

ustanovuje druhová organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie. Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s Metodickým pokynom Ministerstva financií SR, ktorým bol vydaný praktický a konkrétny manuál pre tvorbu programových štruktúr na úrovni miestnej a regionálnej samosprávy. Je vypracovaný na trojročné obdobie. **Pre rok 2023 až 2025 vydalo Ministerstvo financií výnosom číslo Príručka na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2023 až 2025 Číslo: Číslo: MF/005055/2022-411. Úvod Príručka na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2023 až 2025 (ďalej len „príručka“)** vydaná v súlade s § 14 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa uvedeného obce, vyššie územné celky sú povinné poskytovať ministerstvu financií potrebné údaje o svojom hospodárení na účely zostavenia návrhu rozpočtu verejnej správy, návrhu štátneho záverečného účtu a návrhu súhrnnej výročnej správy Slovenskej republiky. Údaje na účely zostavenia návrhu rozpočtu verejnej správy poskytujú prostredníctvom rozpočtového informačného systému pre samosprávu (ďalej len RISSAM rozpočet) v správe ministerstva financií.

Obec a vyšší územný celok sú povinní poskytovať do RISSAM rozpočet údaje o schválenom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a rozpočtov na nasledujúce roky viacročného rozpočtu najneskôr do 20 kalendárnych dní odo dňa schválenia rozpočtu orgánom obce alebo orgánom vyššieho územného celku, príslušným podľa osobitných predpisov. Ak je rozpočet obce alebo rozpočet vyššieho územného celku na nasledujúci rozpočtový rok schválený do 31. decembra bežného roka, obec a vyšší územný celok poskytujú údaje schváleného rozpočtu, v členení minimálne na úrovni **hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie**, najneskôr do 10. januára nasledujúceho rozpočtového roka a schválený rozpočet na príslušný rozpočtový rok a rozpočty na nasledujúce roky viacročného rozpočtu najneskôr do 31. januára nasledujúceho rozpočtového roka, pričom počas rozpočtového provizória obec a vyšší územný celok poskytujú v tomto rozsahu a termínoch údaje schváleného rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka.

C: TVORBA NÁVRHU VIACROČNÉHO ROZPOČTU

Návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2023 - 2025 vychádza z vyššie menovaných právnych predpisov a metodických pokynov pre spracovanie rozpočtov samospráv. Východiskovými podkladmi pre tvorbu viacročného rozpočtu obce na roky 2023 - 2025 boli zohľadnenia: platných zmluvných vzťahov do rozpočtu obce, platných VZN, analýza hospodárenia v roku 2022. Návrh viacročného rozpočtu ako strednodobého nástroja finančnej politiky obce bol spracovaný podľa zák. č. 583/2004 Z. z. v členení podľa § 9 ods. 1 ako:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok 2023
- b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom - rok 2024
- c) rozpočet na rok nasledujúci po roku , na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) – rok 2025

Príjmy a výdavky rozpočtov uvedených pod písmenami b) a c) nie sú záväzné. Viacročný rozpočet na roky 2024– 2025 je zostavený v rovnakom členení , v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva roky nie sú záväzné, majú orientačný charakter, ich ukazovatele sa korigujú v ďalších rozpočtových rokoch. Viacročný rozpočet sa v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vnútorne člení na:

- d) bežný rozpočet (bežné príjmy a bežné výdavky)
- e) kapitálový rozpočet (kapitálové príjmy a kapitálové výdavky)
- f) finančné operácie (príjmové a výdavkové finančné operácie)

Vo viacročnom rozpočte na roky 2023 – 2025 sú vyjadrené finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu na príslušné obdobie v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k štátnym fondom a fondom EÚ, k zriadeným právnickým a fyzickým osobám, ktorým sa poskytli prostriedky z rozpočtu obce, ako aj k rozpočtom iných obcí (spoločný obecný úrad - stavebný).

Viacročný rozpočet je strednodobým ekonomickým nástrojom finančnej politiky obce, ktorý odzrkadľuje zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov. V súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. je súčasťou predloženého návrhu rozpočtu na roky 2023 – 2025 aj schválený rozpočet 2022, údaje o očakávanom plnení 2022, ako aj o skutočnom plnení za predchádzajúce 2 roky, t. j. 2020 a 2021

D: ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Na prerokovanie je Obecnému zastupiteľstvu predložený návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2024 - 2025 a návrhu rozpočtu obce na príslušný rok 2023, ktorý obsahuje východiská tvorby rozpočtu, predpokladaný očakávaný vývoj príjmovej a výdavkovej časti bežného a kapitálového rozpočtu v predložených kvantitatívnych ukazovateľoch.

Návrh rozpočtu na rok 2023 ako aj návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2024 – 2025 je zostavený v mene euro v súlade so zákonom č. 659/2007 Z. z. o zavedení eura v SR s nasledovnými východiskovými ukazovateľmi:

Základné informácie návrhu rozpočtu príjmov a výdavkov v €:

Rozpočtové roky	Očakávaná Skutočnosť 2022	2023	2024	2025
Príjmy bežné	469 156,56	474 023,00	474 023,00	474 023,00
Kapitálové príjmy	71 000,00	8 460,00	8 460,00	8 460,00
Príjmové fin. operácie	303 317,00	36 997,00	36 997,00	36 997,00
Celková bilancia príjmov	843 473,56	519 480,00	519 480,00	519 480,00
Výdavky bežné	493 420,00	475 020,00	475 020,00	475 020,00
Kapitálové výdavky	278 192,00	8 460,00	8 460,00	8 460,00
Výdavkové finančné operácie	71 000,00	36 000,00	36 000,00	36 000,00
Celková bilancia výdavkov	823 956,56	519 480,00	519 480,00	519 480,00
Rozdiel: +,		0	0	0

Návrh zostaveného rozpočtu na rok 2023 spĺňa hlavnú podmienku zostavenia rozpočtu stanovenú v § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a to povinné zostavenie bežného rozpočtu ako vyrovnaného, alebo prebytkového.

Príjmy na rok 2023 sú plánované nasledovne

- Bežné príjmy pre rok 2023 – **474 023,00**

- Bežné výdavky pre rok 2023 – **475 020,00**

- Bežný rozpočet – prebytok / schodok - 997

Nakoľko východiskové štatistické údaje a podiel obcí DPFO pre rok 2023 neboli na webovom sídle MF SR do dňa zostavenia a zverejnenia návrhu viacročného rozpočtu obce pred schválením zverejnené, obec pri plánovaní svojich príjmov z dane príjmov FO zo štátneho rozpočtu vychádzala z predpokladaných oprávnených príjmov obce v zmysle nariadenia vlády. V predpokladaných príjmoch návrh rozpočtu na rok 2023 vychádza z princípov prerokovaného zákona o štátnom rozpočte na rok 2022, posúdenia reálneho vývoja rozpočtového hospodárenia verejnej správy v roku 2022 a podkladov z návrhu zákona o štátnom rozpočte na rok 2023.

Podstatnú časť bežných príjmov aj naďalej tvoria podiely na daniach v správe štátu a to podiel dane s príjmov fyzických osôb vo výške **298 219,00 €**, ktorá predstavuje 62,91 % z celkového rozpočtu plánovaných bežných príjmov v roku 2023 v sume **474 023,00 €**.

Podiel výšky sa odvíja od objemu vybranej dane z príjmov fyzických osôb, prerozdelenanej na obce podľa kritérií v zmysle nariadenia vlády o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy.

Ostatné príjmy z miestnych daní sú plánované vo výške **100 059,00 €** a plánované nedaňové príjmy **22 290,00 €** sú rozpočtované podľa platných miestnych VZN v obci a podľa uzatvorených nájomných zmlúv z prenajatého majetku vo vlastníctve obce. Miera daňovej disciplíny, výška príjmov z prenájmu prenajatých pozemkov, budov a bytov na miestnej úrovni je nadstavená podľa porovnateľných reálne dosiahnuteľných daňových príjmov v roku 2022.

Rozpočet je otvorený dokument, ktorý v priebehu rozpočtového roku je možné na základe vývoja tvorby verejných zdrojov zákonným spôsobom aktualizovať. V návrhu rozpočtu sú zapracované transfery na prenesený výkon štátnej správy a transfery na vzdelávanie, ktoré je zabezpečené z dvoch zdrojov. Financovanie originálnych kompetencií sa zabezpečuje transferom z rozpočtu obce a financovanie prenesených kompetencií transferom zo štátneho rozpočtu.

Kapitálové príjmy **8 460,00 €** a príjmové finančné operácie v rozpočtovom roku 2023 sú navrhované

36 997,00 €.

Výdavky na rok 2023 sú plánované nasledovne:

- Bežné výdavky na rok 2023 - **475 020,00**
- Kapitálové výdavky na rok 2023 – **8 460,00**
- Finančné operácie na rok 2023 - **36 000,00**

Rozpočet na roky 2024 a 2025 nie je v zmysle § 9 ods. 3 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov záväzný.

- Bežné výdavky obce rozpočtované vo výške **475 020,00 €** sú naplánované na zabezpečenie základných samosprávnych kompetencií v oblasti výkonu miestnej verejnej správy podľa zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a to menovite na všeobecné verejné služby, správa obce, požiarňa ochrana, ochrana životného prostredia, vývoz a zneškodňovanie komunálneho odpadu, bývanie a občianska vybavenosť, údržba verejnej zelene, verejného osvetlenia, miestneho rozhlasu, údržba miestnych komunikácií, šport, kultúra. V ďalšom na sociálne zabezpečenie, propagáciu obce, prevádzku a údržba budov v správe obce, poistenie majetku obce, údržba cintorína a domu smútku.

Návrh rozpočtu zabezpečuje výdavky na prenesený výkon štátnej správy a to na úseku pozemných komunikácií, všeobecnej vnútornej správy, matričnej činnosti a zabezpečovania výkonov registra

obyvateľov, sociálnej pomoci, územného plánovania a stavebného poriadku, starostlivosti o životné prostredie a štátneho školstva, na podporu športu, kultúry, seniorov a detí v obci.

- **Kapitálové výdavky** sú rozpočtované v celkovej sume **8 460,00 €**
- **Výdavkové finančné operácie** nie sú rozpočtované vo výške **36 000,00 €**.

D: ZHRNUTIE

Stanovisko k návrhu rozpočtu je zamerané najmä na posúdenie súladu návrhu rozpočtu so zákonom o rozpočtových pravidlách a ďalšími právnymi predpismi, ktoré upravujú tvorbu rozpočtu. V neposlednom rade aj na identifikáciu prípadných rizík a rezerv plnenia rozpočtovaných príjmov a rozpočtovaných výdavkov. Svojou koncepciou rešpektuje všetky právne normy a všeobecne platné predpisy spojené s prípravou rozpočtu obce. Preskúmaním predloženého návrhu rozpočtu na rok 2023 konštatujem, že je spracovaný transparentne, zohľadňuje súčasnú ekonomickú pozíciu obce, ako aj predpokladaný vývoj hospodárenia Slovenskej republiky a že je zostavený v súlade s § 9 a 10 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Návrh zohľadňuje ustanovenia zák. č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady a schváleného VZN, zák. č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane u príjmov územnej samosprávy a zák. č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších doplnkov a zmien, ako aj ďalšie právne normy. Návrh rozpočtu bol zverejnený na webovej stránke obce v 15 dňovej lehote pred schválením v súlade s § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odporúčam obecnému zastupiteľstvu predložený

návrh viacročného rozpočtu na roky 2024 – 2025 **zobrať na vedomie**

a návrh rozpočtu obce na rok 2023 **schváliť**.

V Nimnici 24.12.2022

Ing. Anna Hošťáková
Hlavný kontrolór obce

